

Jaarverslag

17

18

Inhoudsopgave

1. Voorwoord
2. Missie
3. Belangrijkste ontwikkelingen 2017-2018
4. Examencommissie Erasmus MC
  - 4.1 Samenstelling en werkwijze
  - 4.2 Adviseurs
  - 4.3 Secretariaat
  - 4.4 Professionalisering examencommissie
  - 4.5 Regels en Richtlijnen van de examencommissie
5. Resultaten
  - 5.1 Borgen eindniveau
    - 5.1.1 Uitreiking van getuigschriften
  - 5.2 Toetsen en beoordelen
    - 5.2.1 Toetscommissies
  - 5.3 Examinatoren
  - 5.4 Adviezen
  - 5.5 Fraude en onregelmatigheden
  - 5.6 Beroep en klachten
  - 5.7 Diverse besluiten over studenten
    - 5.7.1 Verlenen van vrijstellingen
    - 5.7.2 Verlenging geldigheidsduur tentamens
    - 5.7.3 Afnemen tentamens op aangepaste wijze
    - 5.7.4 Uitbrengen bindend studieadvies
    - 5.7.5 Toelatingsbesluiten
    - 5.7.6 Betrokkenheid bij professioneel laakbaar gedrag
6. Terugblik op geformuleerde aandachtspunten uit het jaarverslag 2016-2017
  - 6.1 Professionalisering van examinatoren
  - 6.2 Professionalisering van de examencommissie
  - 6.3 Toetscommissie
  - 6.4 Bereikbaarheid van de examencommissie

7. Vooruitblik op academisch jaar 2018-2019

- 7.1 Werkprocessen van de examencommissie
- 7.2 Borging van de kwaliteit van toetsing
- 7.3 Harmonisering van beide kamers

8. Slotwoord

Bijlage 1: Lijst met afkortingen

Bijlage 2: Besluitenlijst examencommissievergaderingen 2017-2018

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de examencommissie Erasmus MC 2017-2018. Zoals de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) voorschrijft doet de examencommissie jaarlijks verslag aan de decaan over haar activiteiten gedurende het collegejaar. Uiteraard is dit jaarverslag tevens bedoeld voor alle overige bij het onderwijs betrokken personen. Dit verslag beschrijft de samenstelling, werkwijze en werkzaamheden van de commissie met betrekking tot de haar wettelijke toebedachte taken en verantwoordelijkheden.

Dit is het eerste jaarverslag dat zowel de Geneeskunde opleiding als de research master opleidingen van het Erasmus MC betreft. Per 1 mei 2018 zijn de examencommissie Geneeskunde en de examencommissie Research Master opleidingen van het Erasmus MC gefuseerd tot één 'Examencommissie Erasmus MC'. Alhoewel de fusie per 1 mei 2018 is gerealiseerd, geeft dit jaarverslag voor wat betreft de Research Masters ook de cijfers over de periode 1 september 2017 tot 31 augustus 2018 weer.

Studenten kunnen bij de examencommissie terecht met vragen en verzoeken. De examencommissie informeert de student of zoekt naar oplossingen, bijvoorbeeld de tegemoetkoming aan een functiebeperking door het treffen van bepaalde voorzieningen. De examencommissie komt in actie als er meldingen zijn van onregelmatigheden, zoals het plegen van fraude en bij ontoelaatbaar gedrag. Ten behoeve van de opleiding adviseert de examencommissie over de onderwijs- en examenregeling (OER) en maakt zij zich sterk voor de kwaliteit van toetsing in al zijn facetten.

Dr. F. Petrij
voorzitter examencommissie Erasmus MC

2. Missie

Het uitbreiden van het aantal opleidingen waarvoor de examencommissie is ingesteld, betekent een grotere verantwoordelijkheid ten aanzien van de opleidingen en hun studenten. Concreet stelt de examencommissie zich onder meer tot doel om voor studenten en de opleiding de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen, studentverzoeken adequaat te behandelen, examinatoren aan te wijzen, maatregelen tegen fraude te nemen en de kwaliteit van de afgegeven getuigschriften te verzekeren.

3. Belangrijkste ontwikkelingen 2017-2018

Het collegejaar 2017- 2018 stond in het teken van de vorming van één examencommissie voor alle universitaire opleidingen binnen het Erasmus MC. De Raad van Bestuur heeft in haar vergadering van 19 maart 2018 besloten de examencommissie van het Erasmus MC (Geneeskunde en Research Master opleidingen) middelen toe te wijzen en beter te outillieren in het kader van:

- de strengere eisen die door de Onderwijsinspectie worden opgelegd aan examencommissies ten aanzien van inrichting, organisatie en kwaliteitsborging;
- de toegenomen complexiteit van de door de examencommissie te verwerken studentaanvragen;

- de overheveling van het verwerken en beoordelen van verzoeken van studenten, waaronder doorstroomverzoeken, van de opleidingsdirecteuren research masters naar de examencommissie;
- de heraccreditatie van de research masteropleidingen van het Erasmus MC in 2020-2021. Hierbij zal het oordeel onder meer het professioneel functioneren van de examencommissie en de kwaliteitsborging ten aanzien van het toetsen van de eindkwalificaties meewegen in de totale beoordeling;
- het uiterst kritische oordeel en de dringende aanbevelingen ten aanzien van standaard 3 (Toetsing) door de Tussentijdse Opleidingsevaluatiecommissie (TOE) Neuroscience van december 2017, die onverkort ook opgaan voor de andere research master opleidingen.

Per 1 mei 2018 ging de nieuwe examencommissie van start onder een nieuwe samenstelling, een nieuwe structuur en een nieuwe naam. De examencommissie Erasmus MC is vanaf deze datum de examencommissie voor zeven initiële opleidingen, één post initiële opleiding en één premasterprogramma.

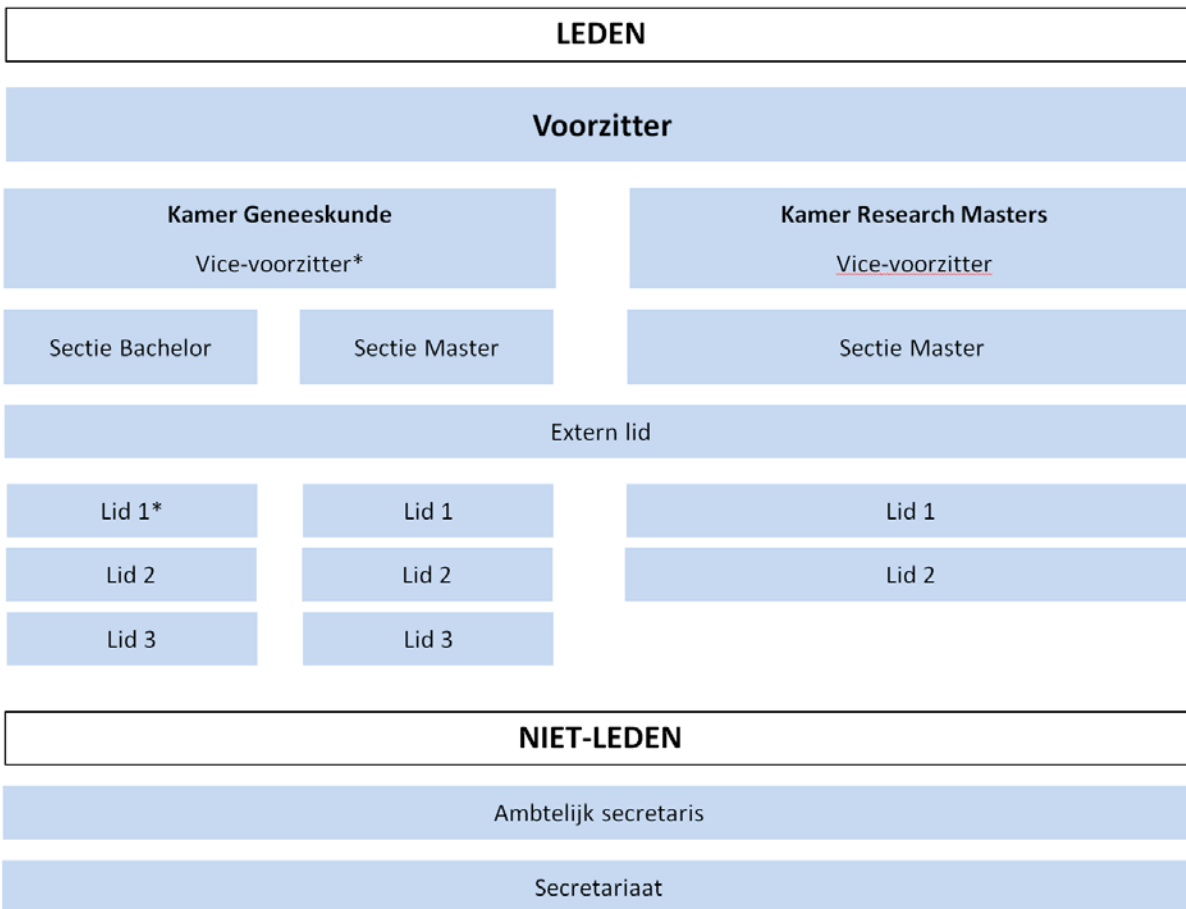
4. De examencommissie Erasmus MC

4.1 Samenstelling en werkwijze

De examencommissie Erasmus MC is ingesteld voor:

de bacheloropleiding Geneeskunde Erasmus MC;
de masteropleiding Geneeskunde Erasmus MC;
de researchmasteropleiding Health Sciences;
de research masteropleiding Clinical Research;
de research masteropleiding Infection & Immunity;
de research masteropleiding Molecular Medicine;
de research masteropleiding Neuroscience;
de post-initiële masteropleiding Health Sciences;
het premasterprogramma Geneeskunde.

Het fuseren van de examencommissie Geneeskunde en de examencommissie research masters heeft geleid tot de volgende bestuursstructuur:

* Lid 1 van de sectie bachelor Geneeskunde is tevens de vice-voorzitter van de kamer Geneeskunde van de examencommissie

Actoren

De voorzitter van de examencommissie neemt naast zijn werk voor de examencommissie in zijn functie als voorzitter van beide kamers van de examencommissie deel aan diverse gremia. Zo neemt hij deel aan het tweemaandelijks overleg van de voorzitters van de examencommissies van de Erasmus Universiteit Rotterdam (OVE) en aan het landelijk overleg voorzitters examencommissies medische faculteiten (LOVEC). Hij heeft regelmatig contact met de decaan, de opleidingsdirecteuren, het onderwijs service centrum (OSC) en het onderdeel Onderwijsbeleid en -advies van de sector Onderwijs. Hij tekent de getuigschriften en is lid van alle drie de werkgroepen van de toetscommissie bachelor Geneeskunde. Vanaf 1 januari 2017 wordt de functie van voorzitter vervuld door dr. F. Petrij. In verband met de fusie is de beschikbare fte voor de voorzitter uitgebreid met 0,1 fte en beslaat thans 0,5 fte. Vice-voorzitters zijn dr. T.J.H. Ruigrok (kamer Geneeskunde) en dr. A.J. Verhoeven (kamer Research Masters).

Het organogram maakt duidelijk hoe de leden over de secties en kamers verdeeld zijn. De verschillende kamers en secties opereren in belangrijke mate zelfstandig. Een gezamenlijke examencommissievergadering waarbij alle leden, inclusief de voorzitter, aanwezig zijn wordt twee keer per jaar gehouden.

Voor de bachelorsectie Geneeskunde is het adviseren over het uitbrengen van het bindend studieadvies (BSa) aan het einde van het eerste studiejaar, een belangrijke component van het werk. De bachelorsectie behandelt studentverzoeken en heeft een waardevolle inbreng in het jaarlijks proces tot actualisering van de onderwijs en examenregeling (OER) voor de bachelor Geneeskunde. Voorts reiken de leden van de bachelorsectie jaarlijks de bachelorgetuigschriften uit.

Bij een onvoldoende eindbeoordeling van een coschap heeft de mastersectie Geneeskunde een gesprek met student en geeft daarin advies. Meer complexe zaken worden besproken in de kamer Geneeskunde van de examencommissie. Dit gebeurt ook als nader onderzoek naar de bekwaamheid van de student nodig is door een externe onafhankelijke partij nodig. Vaak echter kan de student met bepaalde voorzieningen, zoals een coachingstraject, de studie na een eventuele onderbreking weer oppakken. De mastersectie zet zich verder actief in voor het tot stand komen van een goede OER master Geneeskunde. Per 1 januari 2018 is drs. E.M. Pluijms lid geworden van de mastersectie van de kamer Geneeskunde. Met ingang van dezelfde datum is dr. S.J.C.M.M. Neggers ontheven van zijn functie als lid van de examencommissie.

De kamer research masters heeft met ingang van de fusie afscheid genomen van twee examinatoren die voorheen zitting hadden in de examencommissie research masters, te weten Prof. dr. B.W. Koes en dr. J. Kwekkeboom. Voor hen in de plaats zijn gekomen dr. G.M. van Woerden en dr. M.M. Jaegle. Met ingang van de fusie is het aantal beschikbare fte voor de examencommissie kamer research masters verhoogd van 0,1 fte naar 0,45 fte.

De Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) schrijft voor dat in elke examencommissie één extern lid zitting heeft. Hiermee wordt geduïd op iemand van buiten de opleiding. Mr. O.A.M. Floris vervult deze functie vanaf 1 januari 2018 en treedt daarmee in de plaats van mr. C. Dirks-van de Broek.

De twee kamers van de examencommissie vergaderen separaat één keer per maand. Tijdens de vergaderingen worden nieuwe beleidsvoorstellen, regelgeving of ontwikkelingen besproken. Ook worden de meer complexe verzoeken van studenten of te nemen maatregelen ten aanzien van studenten besproken. De examencommissie ontvangt regelmatig gastsprekers om de commissie te informeren over bepaalde ontwikkelingen. De studentenraad (2x), een onderwijskundige (4x), de adviseur kwaliteitszorg en een onderwijscoördinator zijn het afgelopen jaar bij de examencommissie te gast geweest. Ook krijgen de decaan en de verschillende opleidingsdirecteuren minstens één keer per jaar een uitnodiging om de vergadering van de examencommissie bij te wonen.

Nieuwe kandidaat-leden worden voor benoeming aan de decaan voorgedragen door de zittende examencommissie, hierbij wordt gekeken naar hun persoonlijke kwaliteiten, deskundigheid en inzetbaarheid. Benoeming vindt plaats voor de periode van twee jaar, waarna herbenoeming mogelijk is.

Commissieleden:

Kamer/Sectie	Discipline	fte invulling 31-08-2018
Voorzitter		
Dr. F. Petrij	Klinische Genetica	0,5 fte
Kamer Geneeskunde		
Bachelorsectie		
Dr. T.J.H. Ruigrok (vice-voorzitter)	Neurowetenschappen	0,3 fte
Dr. C.A.M. Schurink	Inwendige Geneeskunde	0,1 fte
Drs. A. van der Velden	Praktische Klinische Vaardigheden	0,2 fte
Mastersectie		
Dr. J. de Jonge	Heelkunde	0,1 fte
Drs. E.P. Pluijms	Psychiatrie	0,2 fte
Prof. dr. H.W. Tilanus	Heelkunde	0,1 fte
Kamer Research Master		
Dr. A.J.M. Verhoeven (vice-voorzitter)	Vasculaire en Metabole Ziekten/Inwendige Geneeskunde	0,2 fte
Dr. G.M. van Woerden	Neurowetenschappen	0,1 fte
Dr. M.M. Jaegle	Moleculaire Genetica	0,1 fte
Extern Lid*		
Mr. O.A.M. Floris	Gezondheidsrecht	0,1 fte

* werkzaam voor alle kamers & secties

4.2 Adviseurs

De vergaderingen van de examencommissie, kamer Geneeskunde, worden bijgewoond door de studieadviseurs en de studentendecaan. Door het bijwonen van de vergadering kunnen zij de examencommissie van informatie of advies voorzien over de doorwerking van de regelgeving op studenten. Het advies van de studieadviseurs is onder meer in (de voorbereiding op) de besluitvorming tot het verlenen van het bindend studieadvies, van evident belang. De adviseurs zijn:

Mr. M.C.R. Verstraeten	Studieadviseur sector onderwijs
I.M. Lycklama MSc	Studieadviseur sector onderwijs
Drs. O. Bollen	Studentendecaan Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR)

4.3 Secretariaat

Het secretariaat van de examencommissie vormt een belangrijke schakel in het werk van de examencommissie. Er is een continue interactie met de voorzitter, de leden, examinatoren, studenten en medewerkers van het Onderwijs Service Centrum en van het onderdeel Onderwijsbeleid en -advies van de sectie Onderwijs. De verantwoordelijkheden van de ambtelijk secretaris omvatten onder meer het professionaliseren van de interne organisatie van de examencommissie, het coördineren van de werkzaamheden van het secretariaat, het behartigen van beroepsprocedures en het bijdragen aan de toetscommissie. De secretaris en de administratief

medewerker zorgen met name voor de afwikkeling van studentverzoeken, de registratie van examinatoren en de secretariële werkzaamheden van de examencommissie. Dat het secretariaat onvoldoende was uitgerust om uitval door ziekte op te vangen bleek eind 2017. Mede door deze situatie is gezocht naar een manier om de ondersteuning van de examencommissie beter in te bedden. Er is tijdelijk een uitzendkracht aangetrokken en ook is de huisvesting verbeterd.

Met de fusie van de examencommissies per 1 mei 2018, is het aantal fte voor de ondersteuning toegenomen. De aanstelling van de ambtelijk secretaris is met 0,2 fte verhoogd en evenzo is voor de duur van een jaar de secretariële ondersteuning met 0,2 fte verhoogd. Met ingang van 1 september 2018 zal een nieuwe stafmedewerker beginnen voor 0,6 fte.

Het secretariaat bestaat uit:		fte invulling 31-08-2018
mr. M. de Jong-Noordermeer	ambtelijk secretaris	0,8 fte
J.P. Verhagen	administratief secretaris	1,0 fte
J. Mulder-Barendregt	secretariële ondersteuning	0,6 fte

4.4 Professionalisering examencommissie

In het kader van de professionalisering van de examencommissie zijn door de Raad van Bestuur middelen beschikbaar gesteld. Het toekennen van deze middelen draagt onder meer bij aan de continuïteit van het beleid van de examencommissie, zie ook onder 3.

In 2017-2018 is gestart met het houden van werksessies om in het kader van de professionalisering van de taken van de examencommissie de processen onder de loep nemen. Dit gebeurde onder leiding van een externe deskundige en in samenspraak met alle betrokken actoren. In het collegejaar 2018-2019 krijgt dit zijn vervolg.

Ter verdere professionalisering van de examencommissie zijn door de voorzitter, de leden en het secretariaat cursussen gevolgd. Zo heeft de voorzitter, de ambtelijk secretaris en enkele leden van de examencommissie in april 2018 de 'Actualiteitendag Examencommissies Hoger Onderwijs' gevolgd. Tevens is deelgenomen aan de workshop Toetsing en Examinering en de themabijeenkomst privacy AVG georganiseerd op Woudestein.

4.5 Regels en Richtlijnen van de examencommissie

De examencommissie is bevoegd tot het vaststellen van de Regels en Richtlijnen van de examencommissie (R&R) om haar wettelijke taken in te vullen. Jaarlijks worden de R&R aangepast aan de OER en nieuwe ontwikkelingen. Voor de opleiding Geneeskunde en opleiding research masters worden aparte R&R opgesteld, waarin regels zijn opgenomen over:

- het aanwijzen van examinatoren;
- het verlenen van vrijstellingen;
- het treffen van voorzieningen met betrekking tot een functiebeperking;
- een goede gang van zaken tijdens tentamens;
- het bepalen van fraude en de te treffen sancties;
- beoordelingsnormen, waaronder de cesuur- en cijferbepaling;
- vaststelling van het afsluitend examen, waaronder de toekenning van het Judicium Cum Laude.

Er zijn aan de R&R's twee bijlagen gevoegd: één waarin de profieisen voor de examinatoren zijn opgenomen en de aanstellings- en beëindigingsprocedure voor een examinator is geregeld en één over de bepaling van het cijfer voor het regulier, oudste en keuze coschap en beoordeling van deel- en herhaaltoetsen. In de R&R's 2017-2018 is

aangescherpt dat onder fraude ook wordt verstaan het plaatsen van een handtekening op een aanwezigheidslijst zonder dat de student de volledige bijeenkomst bijwoont of het plaatsen van een handtekening op een aanwezigheidslijst namens een andere student.

5. Resultaten

De grondslag voor het werk van de examencommissie vormt artikel 7.12. tweede lid van de WHW waarin is bepaald:

“De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad als bedoeld in artikel 7.10a.”

De examencommissie heeft de belangrijke taak om vanuit haar onafhankelijke positie binnen de organisatie de kwaliteit van de tentamens en examens te controleren en te borgen. Zij heeft daarbij het recht om, met betrekking tot zaken die de kwaliteit van toetsing en examinering op welke wijze dan ook beïnvloeden, gevraagd en ongevraagd te adviseren en te interveniëren. Tevens stelt zij richtlijnen en aanwijzingen op binnen het kader van de OER, opgenomen in de R&R, teneinde de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen.

De besluiten van de examencommissie laat zich onderverdelen als volgt:

- 5.1 Borgen eindniveau
  - 5.1.1 Uitreiking getuigschriften
- 5.2 Toetsen en beoordelen
- 5.3 Examinatoren
- 5.4 Adviezen
- 5.5 Fraude en onregelmatigheden
- 5.6 Beroep en klachten
- 5.7 Diverse besluiten over studenten
  - 5.7.1 Verlenen van vrijstellingen
  - 5.7.2 Verlenging geldigheidsduur tentamens
  - 5.7.3 Afnemen tentamens op aangepaste wijze
  - 5.7.4 Uitbrengen bindend studieadvies
  - 5.7.5 Toelatingsbesluiten
  - 5.7.6 Betrokkenheid bij professioneel laakbaar gedrag

Tabel 1 toont een samenvattend overzicht van de output van de examencommissie in 2017-2018 ten opzichte van de voorgaande jaren. Vervolgens zullen de taken worden toegelicht.

Tabel 1a: Productie van de examencommissie Erasmus MC kamer Geneeskunde

	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Aantal vergaderingen					
Examencommissie	11	11	11	11	11
EUR-EC voorzittersoverleg (OVE)	6	5	6	6	5
Landelijk overleg (LOVEC)	2	1		0	0
Verstrekte getuigschriften	685	713	663	668	730
Zie tabel 2					
Behandelde verzoeken	1026	932	934	746	722
Secretariële afhandeling	152	327	295	209	179
Bachelorsectie	534	306	414	374	318
Mastersectie	335	294	219	150	209
Voorzitter	1	0	6	5	16
Decaan/opleidingsdirecteur	4	5			
Gesprekken met studenten	95	50	54	59	65
Bachelorsectie (<i>niet zijnde BSA gesprekken</i>)	46	28	26	44	
Mastersectie	49	21	28	15	
Opleidingsdirecteur	0	1			
Verzoek toelating van elders	12	23	13	27	42
Bachelorsectie	0	3	3	9	3
Mastersectie	4	8	7	18	39
Aanvullend programma buitenlandse artsen	8	12	3		
Rapportages onregelmatigheden tentamen en plagiaat	108	86	72	34	42
Zie tabel 3					
Beroepszaken	20	22	25	28	24
CBE- Bachelorsectie	13	14	12	18	10
CBE- Mastersectie	5	2	6	2	10
CBHO	3	6	7	8	4
Negatief bindend studieadvies	54	26	33	48	54
Vrije studierichting	3	1	3	1	5
Vrij bachelor	3	1	2	1	3
Vrij doctoraal	0	0	1	0	2

Tabel 1b: Productie van de examencommissie Erasmus MC, kamer Research Masters

	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015
Aantal vergaderingen				
Examencommissie	4	2	2	2
Verstreckte getuigschriften				
Zie tabel 2				
Ingekomen verzoeken				
Secretariële afhandeling	-	-	-	-
(Vice-)voorzitter	58	47	22	16
Decaan/opleidingsdirecteur	-	-	-	-
Gesprekken met studenten				
	1	7	1	0
Frauderapportages				
	1	5	0	0
Beroepszaken				
CBE	1	1	-	-

5.1. Borgen eindniveau

De eindkwalificaties voor de opleiding Geneeskunde zijn vastgelegd in het Raamplan Artsopleiding (NFU 2009). Dit raamplan beschrijft *“de eindtermen die zijn te beschouwen als een minimum pakket van eisen om de maatschappij en in het bijzonder de patiënt de verzekering te geven op welk niveau de afgestudeerde arts als beginnend beroepsbeoefenaar kan functioneren.”* Als zodanig is het raamplan vooral bedoeld *“als raamwerk bij de kwaliteitsbewaking en de accreditatie van de opleiding tot arts.”* Daarnaast heeft de opleiding een aantal eindwerken geformuleerd waarmee het zich specifiek profileert.

Voor de research master opleidingen worden de eindtermen in de bijlage van de OER van de research masters vermeld.

De examencommissie heeft de taak te borgen dat de gebruikte toetsen en toetsprocedures het volledige scala aan eindtermen op adequate wijze dekt. De ingestelde toetscommissie voor de Bachelor Geneeskunde is een stap in de goede richting. Voor de masteropleiding Geneeskunde en de research masters is een toetscommissie in voorbereiding, zie verder onder 5.2.1.

5.1.1 Uitreiking van getuigschriften

Met de uitreiking van getuigschriften heeft de examencommissie vastgesteld dat een student heeft voldaan aan de eindtermen en voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Uit naam van de examencommissie worden de volgende graden uitgereikt:

het bachelorgetuigschrift Geneeskunde met als graadaanduiding Bachelor of Science in Medicine;
het getuigschrift voor een vrij programma voor de bacheloropleiding Geneeskunde leidt tot een getuigschrift met een graadaanduiding Bachelor of Science in Medicine;
het mastergetuigschrift Geneeskunde met als graadaanduiding Master of Science in Medicine;
het mastergetuigschrift Health Sciences met als graadaanduiding Master of Science in Health Sciences;
het mastergetuigschrift Molecular Medicine met als graadaanduiding Master of Science in Molecular Medicine;
het mastergetuigschrift Neuroscience met als graadaanduiding Master of Science in Neuroscience;
het mastergetuigschrift Infection&Immunity met als graadaanduiding Master of Science in Infection&Immunity;
het mastergetuigschrift Clinical Research met als graadaanduiding Master of Science in Clinical Research, en het mastergetuigschrift voor de post-initiële opleiding Health Sciences met als graadaanduiding Master of Science in Health Sciences.

De uitreiking van de bachelorgetuigschriften vindt in het najaar plaats. De leden van de bachelorsectie en de voorzitter van de examencommissie zijn daarbij betrokken. Speciale aandacht ging uit naar de premasterstudenten die de twee laatste bachelorjaren in een verkort traject hebben afgelegd.

Officiële uitreikingen van de mastergetuigschriften Geneeskunde, ook wel ‘artsenbuluireiking’ genoemd, vinden elke laatste vrijdag van de maand plaats tijdens een bijeenkomst welke wordt voorgezeten door een arts-hoogleraar gecomplementeerd door een secretaris en één of twee assessoren. Tijdens deze uitreikingen wordt de eed van Hippocrates afgelegd door te beloven of te zweren.

De uitreikingen van de research mastergetuigschriften worden geleid door de desbetreffende opleidingsdirecteur. Najaar 2018 zijn zij alle uitreikingen door de voorzitter van de examencommissie bezocht.

Tabel 2 laat zien in hoeveel getuigschriften in het studiejaar 2017-2018 zijn uitgereikt. Het judicium “cum laude” werd in het studiejaar 2017-2018 9 keer (1,3 %) toegekend voor de Geneeskunde opleidingen en 12 keer (9,6%) voor de research masteropleidingen.

Tabel 2a: Overzicht verstrekte getuigschriften

Verstrekte getuigschriften	studiejaren				
	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Bachelor	356	375	332	371	337
<i>waarvan cum laude</i>	2	3	2	2	0
<i>waarvan vrij progr.</i>	3	1	2	1	3
Master	329	338	289	213	-
<i>waarvan cum laude</i>	7	8	12	3	-
Doctoraal	-	-	4	9	54
<i>waarvan cum laude</i>	-	-	0	0	0
<i>waarvan vrij progr.</i>	-	-	1	0	1
Arts	-	-	38	75	339
<i>waarvan cum laude</i>	-	-	6	8	43
Totaal	697	713	663	668	730
<i>waarvan cum laude</i>	9 (1,3%)	11 (1,5%)	20 (3,0%)	13 (1,9%)	43 (5,9%)
<i>waarvan vrij progr.</i>	3 (0,4%)	1 (0,1%)	3 (0,5%)	41(0,1%)	4 (0,5%)

Tabel 2b: Overzicht verstrekte getuigschriften kamer Research Masters

Verstrekte getuigschriften	studiejaren			
	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015
Molecular Medicine	15	17	14	16
<i>waarvan cum laude</i>	3	0	0	1
Neuroscience	24	13	12	14
<i>waarvan cum laude</i>	1	2	2	0
Infection & Immunity	15	18	14	13
<i>waarvan cum laude</i>	4	3	4	4
Clinical Research - NIHES	7	4	8	2
<i>waarvan cum laude</i>	0	*	*	*
Health Sciences 120 EC - NIHES	17	12	17	8
<i>waarvan cum laude</i>	0	*	*	*
Health Sciences 70 EC - NIHES	35	45	52	57
<i>waarvan cum laude</i>	4	*	*	*
Totaal	125	109	117	110
<i>waarvan cum laude</i>	12 (9,6%)	5 (4,6%)	6 (5,1%)	5 (4,5%)

* de OER voorzag voor deze opleiding niet in het toekennen van een *judicium cum laude*

5.2 Toetsen en beoordelen

Vanuit de WHW heeft de examencommissie de taak om de kwaliteit van examens en tentamens te bewaken en borg te staan voor de kwaliteit van de toetsorganisatie en -procedures. De opleidingen Geneeskunde en de research masteropleidingen dienen te voldoen aan de eisen zoals vastgelegd in het beoordelingskader van de beperkte opleidingsbeoordeling zoals deze zijn vastgesteld door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De opleiding Geneeskunde is in november 2017 gevisiteerd. In het visitatierapport werd onder meer een opmerking gemaakt over de vrijstellingsmethodiek, de professionalisering van de examinatoren en de beoordeling van de eindwerken met een tweede onafhankelijke beoordelaar.

Vanuit de Tussentijdse Opleidingsevaluatie (TOE), najaar 2017, en vanuit de aanloop naar de Instellingstoets Kwaliteitszorg (accreditatie van de EUR) is gebleken dat de research masteropleidingen hun toetsbeleid moeten versterken, opdat anders het risico wordt gelopen dat zij hun accreditatie verliezen. De opleidingsdirecteuren van de research masters staan open voor verbetering van hun toetsbeleid. Het opstellen van een toetsprotocol, het instellen van een centraal instrument voor het verzamelen van toetsanalyses en rapportages, het meewerken aan het opstellen van een toetsbeleidsplan en het steekproefsgewijs controleren van de kwaliteit van toetsing zijn onderwerpen waarmee aan de slag wordt gegaan.

5.2.1 Toetscommissies

De bacheloropleiding Geneeskunde kent sinds mei 2017 de toetscommissie bachelor. Deze commissie is in gezamenlijkheid ingesteld door de opleidingsdirecteur en de examencommissie en bestaat uit kernleden welke afhankelijk van de taakstelling wordt aangevuld met andere leden. De toetscommissie rapporteert aan en adviseert zowel de examencommissie als de opleidingsdirecteur. Onder de toetscommissie bachelor resorteren drie werkgroepen om de verschillende taakstellingen van de toetscommissie waar te kunnen maken: de werkgroep kwaliteitsbewaking, de werkgroep complexe toetsvraagstukken en de werkgroep implementatie toetsbeleidsplan. Met name de werkgroep complexe toetsvraagstukken komt regelmatig bijeen. Onderwerpen die in dat verband zijn afgestemd zijn: de cum laude regeling, digitaal toetsen, de regeling omtrent het bindend studieadvies en de toetsmatrijs. Ten behoeve van het minoronderwijs is er een pilot geweest met digitaal toetsen. Die pilot is positief beoordeeld: de tijdsbesteding van het onderdeel Onderwijsbeleid en advies van de sectie Onderwijs voor de screening en invoer van toetsvragen was gelijk of minder, de kwaliteit van de aangeboden toetsen was beduidend beter en de verwachting is dat de vertrouwdheid met Testvision zal toenemen als docenten meer gebruik maken van digitaal toetsen.

Er is een werkgroep kwaliteit eindwerken opgericht, deze rapporteert aan de kerngroep toetscommissie. De eindwerken krijgen bijzondere aandacht van de visitatiecommissie: borgen dat studenten met deze eindwerken voldoen aan de eindtermen, het kennen en kunnen van de arts. Gezocht wordt naar een manier de professionele ontwikkeling te laten meewegen in de eindtermen.

De toetscommissie voor de master Geneeskunde staat nog in haar kinderschoenen. De examencommissie is betrokken bij de opzet voor de toetscommissie voor de master, gezocht wordt naar een structuur die past bij de masteropleiding Geneeskunde.

Voor de research masteropleidingen wordt gezocht naar een structuur om de kwaliteit van toetsing te kunnen borgen. Een pilot is gestart met de Vrije Universiteit Amsterdam voor het uitwisselen van elkaars eindwerken, de master thesis. Deze zal beoordeeld worden naar de standaard (rubric) van de onderwijsinstelling die nakijkt.

In alle toetscommissies is de Cum Laude regeling aan bod gekomen. Uniformering van deze regelingen wordt nader onderzocht. Wel is in de Regels en Richtlijnen van de examencommissie, kamer research masters, de mogelijkheid van vrijstelling met behoud van cijfer gedefinieerd, zodat deze vrijstelling meetelt voor een Cum Laude. Een aanvullende voorwaarde is dat een dergelijke vrijstelling maar voor een Cum Laude van hooguit één opleiding kan worden opgevoerd.

5.3 Examinatoren

Zoals voorgeschreven in de WHW benoemt de examencommissie examinatoren voor de verschillende onderwijseenheden. De examinatoren verlenen de examencommissie desgewenst de benodigde inlichtingen. De profieisen en de aanstellings- en beëindigingsprocedure voor de examinator zijn opgenomen als bijlagen van de Regels en Richtlijnen van de examencommissie 2017-2018. Aandachtspunt blijft het te behalen en het onderhouden van de Basis Kwalificatieonderwijs (BKO) of de Senior Kwalificatieonderwijs (SKO). Voor de begeleiders van coschappen in de regionale ziekenhuizen volstaat het volgen van een teach the teacher training, hetgeen ook een vereiste is om als lid van een opleidingsteam te werken. Onder 7.2 wordt ingegaan op de professionalisering van examinatoren.

De examencommissie inventariseert jaarlijks de namen van de examinatoren en neemt deze op in haar register. De examencommissie heeft in haar Regels en Richtlijnen 2017-2018, regels opgenomen over het aanwijzen van de examinatoren. Zo worden zij aangewezen voor een periode van twee jaar, aan deze aanwijzing kunnen voorwaarden worden verbonden. In 2017-2018 is één nieuwe examinator aangesteld door de examencommissie.

Voor de bacheloropleiding geldt dat de examinatoren aangewezen worden door de examencommissie, met uitzondering van de aanwijzing van examinatoren voor het keuzeonderwijs en voor het minoronderwijs. De minorcommissie is door de examencommissie gemandateerd om de coördinatoren van dat onderwijs aan te wijzen als verantwoordelijke examinator.

Binnen het Erasmus MC en in de gehele regio van het Erasmus MC zijn vele examinatoren voor de diverse coschappen werkzaam. Beoordeling van de coschappen vindt door hen plaats. De disciplinecoördinator is het aanspreekpunt voor de examinatoren uit de affiliaties en heeft de bevoegdheid om namens de examencommissie beoordelaars aan te wijzen. De disciplinecoördinatoren masteronderzoek zijn door de examencommissie aangewezen om als examinator op te treden in verband met de beoordeling van het masteronderzoek, evenals de centrale coördinator masteronderzoek.

Voor de research masters is een aanvang gemaakt om de verschillende onderwijsonderdelen en de bijbehorende examinatoren in beeld te brengen.

De examencommissie organiseert lunchbijeenkomsten voor examinatoren in het kader van een meer direct contact tussen examencommissie en examinatoren en de (na)scholing van de examinatoren. In juni 2017 was het thema van deze bijeenkomst 'plagiaat'. Dr. P.W. Moorman heeft gedurende deze bijeenkomst de aanwezigen deelgenoot gemaakt van de technische aspecten van de plagiaatscanner Turnitin. Tijdens de bijeenkomst bleek dat vaststellen van plagiaat lastig is en docenten behoefte hebben aan uniforme regels daarover. Een oordeel over eventueel te heffen sancties ligt te allen tijde bij de examencommissies. Het was tevens een mooie gelegenheid om als nieuwe examencommissie Erasmus MC voor het voetlicht te komen.

5.4 Adviezen

Decaan en opleidingsdirecteur

Informeel advies worden verstrekt in het reguliere overleg tussen de opleidingsdirecteur Geneeskunde en de voorzitter van de examencommissie. Een structureel overleg tussen de voorzitter van de examencommissie en de opleidingsdirecteuren van de research masters heeft in augustus 2018 nog geen vorm gekregen.

De voorzitter van de examencommissie heeft standaard twee keer per jaar overleg met de decaan. Voorts zo vaak als noodzakelijk.

OER

Naast bovenstaande overlegvormen worden vanuit de examencommissie op zeer regelmatige basis adviezen verstrekt aan de opleidingen. Een van de onderwerpen betreft de onderwijs- en examenregeling (OER). De WHW

bepaalt in artikel 7.13. tweede lid dat in de OER een aantal taken moet worden opgenomen waarover de examencommissie beslissingsbevoegd is, zoals de gronden op basis waarvan vrijstelling kan worden verleend. De examencommissie hecht er aan nauw bij het jaarlijks proces tot actualisering van de OER-en betrokken te zijn aangezien de OER de basis biedt voor de besluiten die de examencommissie dagelijks neemt. Het advies van de examencommissie wordt verstrekt voordat de OER door de Gezamenlijke Vergadering wordt behandeld.

College van Bestuur

Indien er ernstige redenen zijn om een student te doen uitschrijven van de opleiding, richt de examencommissie, met tussenkomst van de decaan, een advies daartoe aan het college van bestuur van de EUR. Redenen om hiertoe over te gaan, kunnen zijn: ernstige fraude, ongeschiktheid voor het beroep waarvoor de opleiding opleidt of ernstige verstoring van de orderegels. In het collegejaar 2017-2018 heeft de examencommissie tezamen met de decaan het College van Bestuur één keer verzocht op basis van artikel 7.42a en artikel 7.56h WHW de inschrijving voor de opleiding van een student definitief te beëindigen. Het College van Bestuur heeft het advies onderschreven.

5.5 Fraude en onregelmatigheden

Tabel 3 laat zien dat er meer onregelmatigheden zijn tijdens tentamens met betrekking tot het aanwezig zijn van een mobiele telefoon dan in het voorafgaande studiejaar. Ook zijn er meer onregelmatigheden te melden in de rubriek “divers”, zoals bijvoorbeeld het gebruik van een grafische rekenmachine, onregelmatigheden met de ‘gele’ kaart van de functiebeperking of het gebruik van oordopjes.

De meldingen van plagiaat zijn in aantal gestegen. Een toegenomen gebruik van de plagiaatscanner Turnitin kan hiervan de oorzaak zijn.

Tabel 3. Rapportages onregelmatigheden tentamen en plagiaat kamer Geneeskunde en kamer Research Masters

Rapportages Toetsen	studiejaar				
	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014
Mobiele telefoon	17	10	16	18	11
ID niet in orde	18	38	7	0	1
fraude	2	5	4	2	0
Ongeoorloofde notities	1	1	4	0	0
Divers	27	8	6	1	26
Rapportages overig					
toegelaten na 15 min	0	1	2	0	0
meermaals toilet	5	3	3	0	0
meermaals te laat	16	17	10	0	0
Meldingen plagiaat	22	7	20	13	4
Totaal	108	92	72	34	42

5.6 Beroep en klachten

Tegen besluiten van de examencommissie en besluiten van examinatoren kan een student beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE) en een student van de post initiële research masteropleiding kan beroep aantekenen bij de Geschillencollege niet- initiële opleidingen (GNIO). Na ontvangst van een beroepschrift door het CBE wordt deze direct doorgestuurd naar de examencommissie met het verzoek om binnen een termijn van drie weken met betrokkene in overleg te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is. 'Schikken' heeft in deze zin de betekenis van het duidelijk maken van elkaars standpunten en het onderzoeken of er nader tot elkaar gekomen kan worden. Na uitspraak door het CBE kan een student beroep aantekenen tegen deze uitspraak bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO), hoger beroep bij het CBHO is niet mogelijk tegen een besluit van het GNIO. Het CBE is dan de verwerende partij en de examencommissie ondersteunt het CBE daarbij. Er is in het collegejaar 2017-2018 één zaak aangespannen bij het GNIO door een student van de Research Masters. Deze zaak is geschikt.

Bij het instellen van een beroepszaak kan een student ook een voorlopige voorziening aanvragen. Een student wil bijvoorbeeld toestemming krijgen om door te mogen studeren in het volgende bachelorjaar of met de volgende serie coschappen terwijl hij nog niet aan de voorwaarden voldoet. Er zijn vijf voorlopige voorzieningen aangevraagd bij het CBE, waarvan er twee zijn toegewezen. Bij het CBHO is één voorlopige voorziening aangevraagd welke is afgewezen.

Tabel 4. Beroepszaken CBE en CBHO

	studiejaar					
	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013
CBE						
Niet ontvankelijk	1	0	3	0	0	0
Ingetrokken	1	4	2	0	2	2
Geschikt	9	11	6	2	9	2
Ongegrond	7	2	7	12	8	5
Gegrond	0	1	1	5	1	3
totaal beroepszaken CBE	18	18	19	20	20	12
CBHO						
Niet ontvankelijk	0	0	2	1	0	0
Ongegrond	3	5	4	7	4	0
Gegrond	0	1	1	0	0	0
Totaal beroepszaken CBHO	3	6	7	8	4	0
Beroepen totaal	21	24	26	28	24	12

Indien een student een klacht heeft over de kwaliteit van de tentaminering kan deze besproken worden tijdens de nabespreking van het tentamen en gemeld worden in de evaluatie. Daarnaast kan een formele klacht ingediend worden bij de examencommissie. Indien een student een klacht indient waarbij een examiner is betrokken die tevens lid is van de examencommissie, neemt het betrokken examencommissielid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht. Dit ter borging van een onafhankelijke en eerlijke behandeling.

In het studiejaar 2017-2018 is één klacht binnengekomen over een gedraging van een docent tijdens het PKV onderwijs. Deze klacht is met de nodige zorgvuldigheid in samenspraak met de betrokken examiner behandeld.

Tabel 5. Klachten

Klachten	
Klacht over een docent	1
Totaal	
	1

5.7 Diverse besluiten over studenten

Een groot deel van het werk van de examencommissie richt zich op individuele studenten. Er moeten weloverwogen beslissingen genomen worden, die met zorgvuldigheid worden voorbereid en toegesneden zijn op de specifieke situatie van de student. Dit alles op basis van de regelgeving: de WHW, de OER of de Regels en Richtlijnen van de examencommissie. De volgende besluiten worden onderscheiden: het verlenen van vrijstellingen (5.7.1), verlenging van geldigheidsduur (5.7.2), het afnemen van tentamens op aangepaste wijze (5.7.3), het uitbrengen van het BSa (5.7.4) en de toelatingsbesluiten (5.7.5). Daarnaast kan de examencommissie door de Coördinator Professionele Ontwikkeling of de Commissie Longitudinale Beoordeling Coassistenten van de master Geneeskunde (CLBC) betrokken worden indien er zorgen zijn bij professioneel laakbaar gedrag (5.7.6).

5.7.1 Verlenen van vrijstellingen

De examencommissie is de enige instantie die formeel een vrijstelling voor een tentamen kan geven. Onder tentamen wordt verstaan een toets van een onderdeel, meestal in de vorm van een schriftelijk (computergestuurd) tentamen, een vaardigheidstoets of een (schrijf)opdracht. Studenten die menen in aanmerking te komen voor een dergelijke vrijstelling dienen dit schriftelijk aan te vragen en deze aanvraag te onderbouwen met bewijsstukken. De examencommissie verleent pas vrijstelling indien de student voldoet aan de voorwaarden die opgenomen zijn in de OER of na afspraken daarover met de coördinator van het betreffende onderwijs. In alle overige gevallen waarvoor vrijstelling wordt gevraagd, vraagt de examencommissie, in overeenstemming met de bepalingen hierover in de OER en de Regels en Richtlijnen, gemotiveerd advies aan de coördinator van het betreffende onderwijs alvorens een besluit wordt genomen over het vrijstellingsverzoek. Voor geneeskunde geldt een vrijstelling vijf jaar, gerekend vanaf het moment dat deze wordt afgegeven. Voor vrijstellingen van de research masters geldt een termijn van zes jaar. De geldigheid kan op basis van een gemotiveerd verzoek worden verlengd door de examencommissie.

Het aantal vrijstellingsverzoeken en hoeveel daarvan gehonoreerd zijn is opgenomen in tabel 6. Het totaal aantal vrijstellingsverzoeken Geneeskunde (181) is ten opzichte van het voorgaande jaar (190) min of meer gelijk gebleven. Bij de research masteropleidingen zijn in totaal 18 vrijstellingen verleend.

Tabel 6a. Vrijstellingen aangevraagd en verkregen in 2017-2018 kamer Geneeskunde

Bachelor	Vrijstelling verleend			Totaal
studiejaar	Ja	Deels	Nee	
2017-2018	Ja	Deels	Nee	Totaal
VO Vaccinatie	66	0	0	66
CV	0	0	1	1
Zorgstage	0	0	0	0
KO2	0	0	0	0
MWM	0	0	0	0
Minor	4	0	0	4
Divers	1	3	4	8
Totaal	71	3	5	79

Master	Vrijstelling verleend			Totaal
studiejaar	Ja	Deels	Nee	
2017-2018	Ja	Deels	Nee	Totaal
Ma1A/MvO	31	0	1	32
Ma onderzoek	31	5	5	41
Keuzecoschap	29	0	0	29
Totaal	91	5	6	102

Tabel 6b. Vrijstellingen aangevraagd en verkregen in 2017-2018 kamer Research Masters

	Vrijstelling verleend			Totaal
studiejaar	Ja	Deels	Nee	
2017-2018	Ja	Deels	Nee	Totaal
Molecular Medicine	0	0	0	0
Neuroscience	0	0	0	0
Infection & Immunity	0	1	0	1
Clinical Research - NIHES	0	0	0	0
Health Sciences 120 EC - NIHES	3	0	0	3
Health Sciences 70 EC - NIHES	9	1	2	12
Totaal	12	2	2	16

studiejaar	Vrijstelling verleend zonder tussenkomst examencommissie			Totaal
	Ja	Deels	Nee	
2017-2018				
Molecular Medicine	0	0	0	0
Neuroscience	0	0	0	0
Infection & Immunity	0	0	0	0
Clinical Research – NIHES	0	0	0	0
Health Sciences 120 EC - NIHES	1	0	0	1
Health Sciences 70 EC - NIHES	1	0	0	1
Totaal	2	0	0	2

5.7.2. Verlenging geldigheidsduur tentamens

In verband met een hiaat in de wetgeving, was er binnen een korte periode bij wet geen mogelijkheid om de geldigheidsduur van tentamens te beperken. Door het toevoegen van een vierde lid aan artikel 7.10 WHW is het vanaf 1 januari 2018 weer mogelijk de geldigheidsduur van een behaald tentamen te beperken als de getentamineerde kennis, inzichten of vaardigheid aantoonbaar is verouderd, met dien verstande dat de examencommissie de bevoegdheid heeft om in een individueel geval de geldigheid te verlengen.

Voor de opleidingen Geneeskunde geldt dat behaalde resultaten en vrijstellingen geldig zijn voor de duur van vijf jaar. Met deze termijn is een link geslagen naar de Wet beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG) die door registratie de kwaliteit bewaakt van diverse zorgverleners, waaronder artsen. De termijn van vijf jaar is in het kader van een studie Geneeskunde, waarbij het bijhouden van medische kennis en vaardighedenonderwijs met name ook vanuit het oogpunt van patiëntveiligheid essentieel is, niet meer dan redelijk. De examencommissie ziet het Besluit periodieke registratie van de Wet BIG als ondersteuning voor deze zienswijze.

Voor de research masteropleidingen geldt dat behaalde tentamens en verleend vrijstellingen zes jaar geldig zijn. De geldigheidsduur kan worden verlengd na vaststelling dat de opgedane kennis van het vakgebied en de onderzoeksmethoden nog actueel zijn.

Het verlengen van de geldigheidsduur gebeurt als blijkt dat de termijn van vijf of zes jaar onvoldoende is om de studie af te ronden. Soms wordt dit veroorzaakt door samenloop met een andere opleiding, bijvoorbeeld een research masteropleiding of een promotie, of door bijzondere persoonlijke omstandigheden. In dat laatste geval wordt bij een verzoek betreffende verlenging van geldigheidsduur aan de studieadviseur en studentendecaan gevraagd of zij het verzoek om verlenging van geldigheidsduur kunnen ondersteunen op basis van hun gesprekken met studenten en de daarbij ingeleverde bewijsstukken betreffende de bijzondere persoonlijke omstandigheden. Indien de examencommissie besluit tot verlenging van geldigheidsduur worden schriftelijke afspraken gemaakt waarbij duidelijk wordt vastgelegd tot wanneer de verlenging van geldigheidsduur loopt. Daarbij wordt ook dringend geadviseerd om regelmatig de studievoortgang en tentamenvoorbereiding te bespreken met de studieadviseur.

In totaal zijn er 29 verzoeken tot verlenging geldigheidsduur behandeld, waarvan één is afgewezen. De examencommissie heeft van studenten van de research masteropleidingen een dergelijk verzoek niet ontvangen.

Tabel 7. Behandelde verzoeken verlenging geldigheidsduur tentamens 2017-2018 kamer Geneeskunde

Bachelor		Totaal
Toegewezen	21	21
Afgewezen	1	1
Geen besluit	0	0
Totaal	22	22

Master		Totaal
Toegewezen	7	7
Afgewezen	0	0
Geen besluit	0	0
Totaal	7	7

5.7.3 Afnemen tentamens op aangepaste wijze

In overeenstemming met de WHW kan de examencommissie besluiten dat in bijzondere situaties tentamens op een andere wijze worden afgenomen dan voorgeschreven in de OER. Studenten met een handicap of chronische ziekte ontvangen toestemming van de examencommissie om gebruik te maken van extra tijd of extra voorzieningen (art. 7.13.2. WHW onder m). Verzoeken van studenten dienen voorzien te zijn van bewijsstukken die duidelijk maken wat de aard van de functiebeperking is en om welke aanpassing de student verzoekt. De examencommissie vraagt bij de behandeling van deze verzoeken advies aan studieadviseur of studentendecaan.

In de meeste gevallen wordt extra tijd gevraagd vanwege vastgestelde dyslexie. Deze studenten kunnen bijvoorbeeld gebruik maken van een tentamen op A3 formaat, extra tijd toegekend krijgen en het mogen het tentamen afleggen in een aparte ruimte voor studenten met een functiebeperking. De toegekende voorziening voor studenten met een dyslexieverklaring is geldig gedurende de gehele bacheloropleiding en moet opnieuw aangevraagd worden voor een masteropleiding. De examencommissie volgt hiermee het EUR-beleid inzake studenten met vastgestelde dyslexie.

Vanuit de EUR is door de studieadviseurs aan de examencommissie een oplegnotitie voorgelegd voor het studeren met een functiebeperking. Deze notitie geeft inzicht in de type functiebeperkingen en de mogelijke voorzieningen. De examencommissie ziet bij verzoeken voor een functiebeperking graag dat de behandelend zorgverlener aangeeft welke voorzieningen noodzakelijk kunnen zijn. Naar de mening van de examencommissie kunnen studenten tijdens de bacheloropleiding over het algemeen goed studeren met een functiebeperking, moeilijker wordt het in de masteropleiding. Een en ander wordt tijdens voorlichtingsdagen onder de aandacht gebracht.

Naast studenten met dyslexie of AD(H)D kan de examencommissie ook studenten met verschillende andere vormen van functiebeperking toestaan om middels extra tijd, een aangepaste stoel of gebruik van laptop, één of meerdere tentamens af te leggen. Ten opzichte van 2016-2017 is het aantal studenten met speciale tentamenvoorzieningen met meer dan 20 % gestegen, hierbij zijn de voorzieningen voor de research master studenten (4x) niet meegerekend.

Tabel 8. Studenten met extra voorzieningen 2017-2018

Extra tijd/keuze groot formaat/aparte ruimte			
	Bachelor	Master	Research Masters
Dyslexie	30	0	0
AD(H)D	22	0	0
Divers chronisch	11	2	4
Divers tijdelijk	5	0	0
Totaal	68	2	4

5.7.4 Uitbrengen van Bindend Studieadvies

De voorzitter van de examencommissie is namens de decaan gemandateerd om het Bindend Studieadvies (BSa) uit te brengen aan het einde van het eerste jaar van inschrijving. Artikel 7.8b. van de WHW bepaalt namelijk dat aan iedere student aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving advies wordt uitgebracht over de voorzetting van zijn studie.

Met ingang van september 2017 is de Nominaal=Normaal systematiek, hetgeen inhield dat geneeskundestudenten gedurende hun eerste studiejaar de volledige 60 EC (European Credits) moeten behalen om hun studie te mogen voortzetten, verlaten. In de Bachelor OER 2017-2018 is dit idee verlaten en is bepaald dat de student 45 van de 60 EC van het eerste bachelorjaar dienen te behalen en alle onderdelen uit de domeinen Vaardigheden en Professionele Ontwikkeling, alvorens door te mogen gaan met het tweede leerjaar. De cesuur van de tentamens is daarentegen iets omhoog gegaan.

Studenten die dreigen niet aan de norm van 45 EC te voldoen zijn daarvoor in januari 2018 op de hoogte gebracht middels een preadvies. Daarnaast zijn zij geïnformeerd hoe de instelling hun prestaties beoordeelt en op welke wijze de prestaties moeten worden verbeterd om aan de norm te voldoen. Tevens is de student gewezen op de mogelijkheid de studie voor 1 februari 2018 te beëindigen en om de studiesituatie te bespreken met de studieadviseurs.

Eind augustus 2018 zijn de brieven met het bindend studieadvies verzonden. Daarbij kregen van de startende studenten in september 2017: 376 een positief advies, 50 een negatief advies en 41 een aangehouden advies. Dit laatste betekent dat zij, in verband met bijzondere persoonlijke omstandigheden een jaar extra krijgen om aan de norm van het bindend studieadvies te voldoen. 14 Studenten hadden de studie voor 1 februari gestaakt.

Uit tabel 9 volgt dat het aantal studenten met een negatief bindend studie advies ten opzichte van het jaar 2016-2017 is verdubbeld. Dat is opmerkelijk aangezien de norm is verlaagd naar 45 EC. Een verklaring ligt mogelijk in het grote aantal februaristakers, bestaande uit studenten die voor februari 2017 de studie hadden gestaakt en per 1 september 2017 weer zijn begonnen. Dat waren er namelijk 59.

Tabel 9. Aantallen studenten met negatief bindend studieadvies (BSa)

Cohort	Aantal	studiejaar						Totaal
		aug-13	aug-14	aug-15	aug-16	aug-17	aug-18	
2013	416	–	6	24	5	–	–	35
2014	412	–	–	15	2	–	–	17
2015	477	–	–	–	13	5	–	18
2016	414	–	–	–	–	21	4	25
2017	418	–	–	–	–	-	50	50

5.7.5 Verzoeken van externen

De examencommissie ontvangt regelmatig verzoeken ingediend door geïnteresseerden van buiten de opleiding. In de meeste gevallen wordt verzocht toegelaten te worden tot de opleiding. De besluitvorming omtrent deze verzoeken ligt wettelijk gezien niet bij de examencommissie, maar bij het instellingsbestuur.

Bij de opleiding Geneeskunde worden verzoeken tot toelating tot de master, of in een enkel geval tot de bachelor, behandeld door de opleidingsdirecteur Geneeskunde. De examencommissie adviseert de opleidingsdirecteur Geneeskunde over deze verzoeken. De meeste verzoeken zien op toelating tot de masteropleiding Geneeskunde. In de OER is bepaald dat alleen die studenten toegang tot de masteropleiding Geneeskunde krijgen die een bachelor Geneeskunde hebben afgerond aan het Erasmus MC waarbij dit diploma niet ouder is dan vijf jaar. Dit is tevens mogelijk voorstudenten die de Bacheloropleiding van het Erasmus University College en de premaster Geneeskunde aan het Erasmus MC succesvol hebben afgerond en binnen één jaar toegang tot de master Geneeskunde verzoeken. In het collegejaar 2017-2018 heeft de opleidingsdirecteur in de vijf aanhangende verzoeken het advies van de examencommissie overgenomen.

Daarnaast ontvangt de examencommissie verzoeken van buitenlandse artsen die met een advies van de Commissie Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid verzoeken een aangepast opleidingsprogramma te mogen volgen binnen het Erasmus MC. Indien een buitenlandse arts akkoord gaat met het voorgestelde programma en de deficiënties succesvol zijn weggewerkt ontvangt de deelnemer een certificaat waaruit blijkt dat hij het programma heeft doorlopen en in aanmerking kan komen voor een BIG registratie. In het studiejaar 2017-2018 ging het om een negental verzoeken.

Bij de research masteropleidingen is de instroom van externe studenten een gebruikelijke gang van zaken en vindt de besluitvorming daarover plaats door de opleidingsdirecteuren. Advies van de examencommissie wordt daarbij tot op heden niet gevraagd.

5.7.6 Betrokkenheid bij professioneel laakbaar gedrag

De Coördinator Professionele Ontwikkeling roept studenten op die een onvoldoende eindbeoordeling krijgen voor het onderdeel professionele ontwikkeling aan het eind van de bacheloropleiding Geneeskunde. Na onderzoek stelt deze de definitieve eindbeoordeling vast. Van een student die in contact is geweest met de Coördinator PO wordt de professionele ontwikkeling nauwgezet longitudinaal gevolgd. Indien nodig worden de Commissie Longitudinale Beoordeling Coschappen (CLBC) en de examencommissie op de hoogte gesteld dat er bij deze student zorgen zijn over het professionele gedrag in de bachelorfase. In studiejaar 2017-2018 is de examencommissie niet betrokken geweest bij studenten die werden gezien door de Coördinator Professioneel Gedrag.

Wanneer een coassistent in de loop van de coschappen een onvoldoende beoordeling heeft voor één of meerdere van de discipline overstijgende rollen of wanneer het portfolio met een onvoldoende wordt beoordeeld, wordt dit besproken binnen de CLBC. Deze commissie bepaalt vervolgens of de student de European Credits (EC) voor de longitudinale beoordeling krijgt toegekend en hoe de student, wanneer dit niet het geval is, de EC alsnog kan verkrijgen. Wanneer deze commissie vindt dat het remediëringstraject niet goed verloopt, kan de commissie besluiten de student door te verwijzen naar de examencommissie. In het studiejaar 2017-2018 heeft de examencommissie geen doorverwijzingen gekregen vanuit de CLBC.

De mastersectie van de examencommissie nodigt elke student met een onvoldoende eindbeoordeling tijdens de coschappen uit voor een gesprek. Indien er sprake is van onprofessioneel gedrag of er andere problemen worden ervaren, wordt dit op deze wijze tijdig besproken. Er worden vervolgens afspraken gemaakt en waar mogelijk wordt een remediëringstraject aangeboden.

In dit studiejaar is er een maal het *judicium abeundi* traject, als bedoeld in paragraaf 7 van de OER, opgestart. De examencommissie heeft tezamen met de decaan het College van Bestuur verzocht de inschrijving van de betrokken student te beëindigen in verband met ernstige tekortkomingen op het gebied van professioneel gedrag. Het College van Bestuur heeft dit advies in haar besluit overgenomen.

6. Terugblik op geformuleerde aandachtspunten uit jaarverslag 2016-2017

In het jaarverslag 2016-2017 werd in de laatste paragraaf vooruitgeblikt naar het academisch jaar 2017-2018. In het kader van een goede plan-do-check-act (PDCA) cyclus wekt het de nieuwsgierigheid in hoeverre tegemoet is gekomen aan deze voornemens. Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste punten.

6.1 Professionalisering van examinatoren

Het versterken van de band met de interne en externe examinatoren is een punt dat hoog op de agenda staat van de examencommissie. De examencommissie is daarom verheugd dat aan de lunchbijeenkomsten, zie paragraaf 5.3, over plagiaat zo enthousiast werd deelgenomen en daarom zullen deze ook in de toekomst worden georganiseerd. Daarnaast is het de hoogste tijd om alle examinatoren in kaart te brengen, inclusief de vereisten waaraan zij dienen te voldoen volgens de Regels en Richtlijnen van de examencommissie. Gelet op het grote bestand van examinatoren moet worden nagedacht moet worden op welke wijze dit punt praktisch kan worden vormgegeven.

6.2 Professionalisering van de examencommissie

In het vorige jaarverslag werd onder het kopje 'Professionalisering van de examencommissie' gesproken over het opdoen van kennis door de leden van de examencommissie en het secretariaat. Daar is, zoals blijkt uit 4.4, hard aan gewerkt. Professionalisering dient echter ook op andere terreinen plaats te vinden. Zo is het bestaande automatiseringssysteem van het secretariaat toe aan vernieuwing zodat het aansluit op de systemen van het OSC en gelijk is aan andere systemen binnen de EUR. Dit zal impact hebben op de werkwijze van het afhandelen van studentverzoeken, het benoemen en herbenoemen van de examinatoren, het ophalen van de managementinformatie voor het jaarverslag, etc.

In voorgaande jaarverslagen werd gesproken over een continuïteitsplan, waar o.a. een gezamenlijke digitale plaats

bedoeld wordt waar stukken van de examencommissie kunnen worden geraadpleegd. Het gebruik van SharePoint biedt hiervoor gedeeltelijk een oplossing.

6.3 Toetscommissie

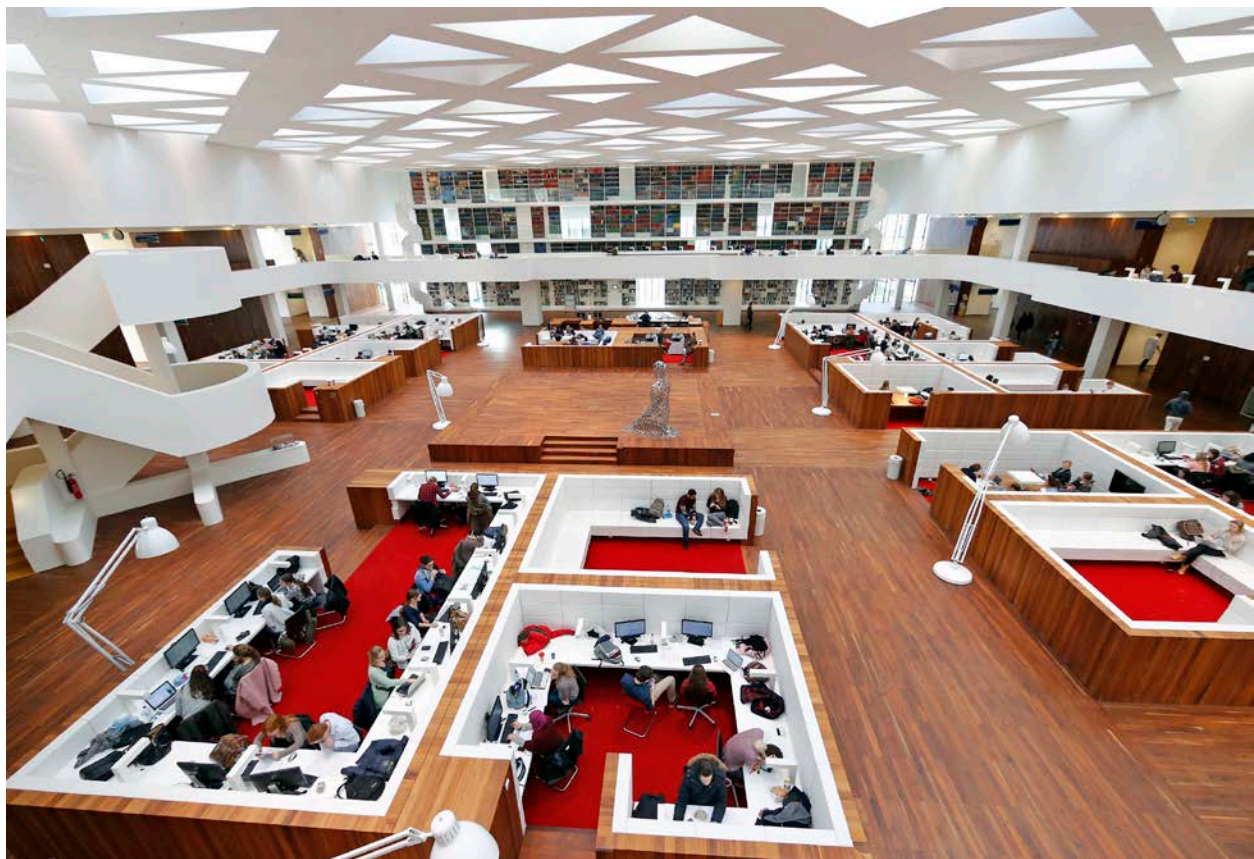
De toetscommissie voor de bacheloropleiding Geneeskunde is in het leven geroepen om overzicht te behouden over alle toetsen in het toetsplan, de kwaliteit ervan te bewaken, de uitvoering van het toetsbeleid te sturen en advies te geven op complexe toetsvraagstukken. De examencommissie spant zich ook het komende jaar in om deze doelstellingen te realiseren.

Voor de masteropleiding Geneeskunde zal gekeken moeten worden op welke wijze een toetscommissie voor de praktijkgerichte coschappen kan worden ingericht en op welke wijze de kwaliteit van de eindwerken wordt geborgd.

Voor de research masteropleidingen zal in samenspraak met de opleidingsdirecteuren gezocht worden naar een manier om de eindtermen te borgen. Vanuit de opleidingen, met name de opleiding Neuroscience, wordt wel de noodzaak en de urgentie hiervan gedeeld.

6.4 Bereikbaarheid van de examencommissie

Door verhuizing van de balie van het OSC is ook de brievenbus van de examencommissie verhuisd. Deze hangt tegenover de balie en is daardoor beter zichtbaar. Desondanks nemen de digitale verzoeken toe en de schriftelijke af. De examencommissie heeft zich dit jaar laten informeren over enkele systemen en het voordeel van automatisering voor de student, de organisatie en de examencommissie zelf. In het komende jaar zal hier actie op worden ondernomen.

7 Vooruitblik

De nieuwe examencommissie streeft verdere professionalisering na. Op vele terreinen wordt gedacht winst te kunnen behalen door efficiënter (samen) te werken, zich te concentreren op de wettelijke taken en aandacht te hebben voor borging. Onderstaande punten zullen daarbij zeker aan bod komen.

7.1 Werkprocessen van de examencommissie en verbindingen

Met behulp van een externe projectmanager zal het komende jaar de volgende werkprocessen van de examencommissie onder de loep worden genomen: het (her)benoemen van examinatoren, het afhandelen van beroepszaken, uitgifte van getuigschriften, het afgeven van het BSA, afhandelen van verzoeken en het opstellen van het jaarverslag. Dit zal leiden tot een rapportage die ondersteunend kan zijn aan de voorzitter van de examencommissie in zijn gesprekken met OSC, Onderwijsbeleid en –advies en opleidingsdirectie opdat vanuit een zelfde beeld samengewerkt kan worden en resultaten kunnen worden behaald. Niet alleen het professionaliseren van de examencommissie zelf maar vooral ook het professionaliseren van de verbindingen met anderen binnen de onderwijsinstelling zal prioriteit krijgen.

7.2 Borging van de kwaliteit van toetsing

Nu het bestaan van de research masteropleidingen wordt bedreigd omdat één van de opleidingen een onvoldoende score heeft gekregen tijdens de TOE in Standaard 3 (toetsing), is bij deze opleiding de motivatie groot om het onderwijs en de toetsing te verbeteren, ook met oog op de externe visitatie eind 2019. Het ontwikkelen en implementeren van toetsbeleid, toetsprotocol en toetsplan zijn zeer urgent en de noodzaak om hier mee aan de slag te gaan, wordt ook door alle opleidingen gedeeld.

Naast de positieve wil om dit voor elkaar te krijgen, dienen ook de tijd en middelen toereikend te zijn. De uitbreiding van het aantal fte voor de examencommissie, de toegenomen aandacht voor de borgingstaak van de examencommissie en het bewustzijn van de examencommissie en de opleidingen kan er voor zorgen dat er een verbeteringslag gemaakt kan worden in het academisch jaar 2018-2019.

7.3 Harmonisering van beide kamers

Nu er sprake is van één examencommissie Erasmus MC, bestaande uit de kamer Geneeskunde en de kamer Research Masters, ligt het voor de hand om van elkaar te leren en zo veel als mogelijk ook beleid en regelgeving te harmoniseren. Zo worden kennis en methodes uitgewisseld over het borgen van de toetsing, bijvoorbeeld het beoordelen van elkaars toetsen door instelling van een zogenaamde toetscarroussel en worden de Cum Laude regelingen naast elkaar gelegd om te kijken of uniformering wenselijk en mogelijk is. Dit zal het komende jaar verder worden uitgewerkt.

8 Slotwoord

Het collegejaar 2017-2018 was het jaar van de fusie: een overgang naar een nieuwe situatie, qua bemensing en qua structuur van de organisatie van de examencommissie. Vanaf 1 mei 2018 is zichtbaar dat de fusie van de examencommissie Geneeskunde en de examencommissie Research Masters in de examencommissie Erasmus MC meerwaarde oplevert voor alle betrokkenen. De huidige examencommissie, opgedeeld in de kamer Geneeskunde en de kamer Research Masters, zal eenheid nastreven waar het kan en verscheidenheid waar het nodig is. Elke opleiding waar zij voor staat heeft immers haar eigen signatuur.

Niet alleen intern zal de examencommissie gericht zijn op de verbinding, ook externe verbindingen zijn van essentieel belang. De examencommissie is zich er terdege van bewust dat zij alleen slagvaardig kan optreden als zij een optimale verhouding heeft met het opleidingsmanagement van de verschillende opleidingen, het onderdeel Onderwijsbeleid en -advies en het OSC. Vanuit de inhoud en vanuit de werkprocessen wordt hier verder aan gewerkt.

De examencommissie bemerkt dat er een grote verantwoordelijkheid bij haar ligt om de toetsing van de eindtermen van alle opleidingen te borgen. Zij zal zich daarom ook in de toekomst concentreren op haar kerntaken.

Met nieuwsgierigheid kunt u uitkijken naar het jaarverslag 2018-2019, waarin wederom samengevat wordt op welke wijze de examencommissie deze verantwoordelijkheid heeft omgezet naar concrete actiepunten voor de praktijk.

Examencommissie Erasmus MC
juni 2019

Bijlage 1

Lijst met afkortingen

BIG	Wet beroepen in de individuele gezondheidszorg
BKO	Basis Kwalificatieonderwijs
BSa	Bindend Studieadvies
BSc	Bachelor of Science
CBE	College van Beroep voor de Examens
CLBC	Commissie Longitudinale Beoordeling Coassistenten (Master)
CBHO	College van Beroep voor het Hoger Onderwijs
ESHPM	Erasmus School of Health Policy and Management
EUC	Erasmus University College
EUR	Erasmus Universiteit Rotterdam
GNIO	Geschillencollege niet-initiële opleidingen
LOVEC	Landelijk Overleg Voorzitters Examencommissies
MSc	Master of Science
OER	Onderwijs- en Examenregeling
OSC	Onderwijs Service Centrum
OVE	Overleg Voorzitters Examencommissies (EUR)
RvB	Raad van Bestuur Erasmus MC
R&R	Regels en Richtlijnen van de Examencommissie
SKO	Senior Kwalificatieonderwijs
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Bijlage 2

Besluitenlijst examencommissie vergaderingen 2017-2018

		Besluitenlijst 2017 – 2018 Examencommissie kamer Geneeskunde	
	12-09-17	De EC besluit samen met de opleiding dat buitenlandse artsen de nieuwe master krijgen aangeboden.	
	12-09-17	De EC besluit dat bij digitaal toetsen in de minor studenten met een funktiebeperking gebruik mogen maken van de toegestemde benodigdheden (uitgezonderd dyslexie).	
	12-09-17	De EC besluit bij cum laude berekening over te gaan op een gewogen gemiddelde. Er zal het komend jaar een overgangsregeling van kracht zijn (onder de hardheidsclausule) waarbij rekenkundig én gewogen gemiddelde naast elkaar aangehouden worden, uiteindelijk wordt dit een gewogen gemiddelde. Regeling komt volgend studiejaar in de Regels en Richtlijnen.	
	12-09-17	De EC keurt de Regels en Richtlijnen goed.	
	12-09-2017	EC mandateert OSC om de behaalde resultaten Ma1A en MOZ binnen de 'oude' master over te zetten naar de 'nieuwe' master	
	10-10-2017	Verkort nakijktermijn Ba essay Ba jaar 2	
	10-10-2017	Afkorting EC voor examencommissie blijft gehandhaafd naast de betekenis van 'European Credits'.	
	14-11-2017	Supplement en cijferlijst worden digitaal ondertekend, getuigschrift blijft handmatig	
	12-12-2017	Coschappen kort of lang dienen beoordeeld te worden op de voorlaatste dag of laatste dag van het coschap. Verwerkingsdatum is de laatste dag van het coschap.	
	12-12-2017	Inschrijving voor een diploma uitreiking mag 3 maanden van te voren open gezet worden en niet meer een jaar daaraan voorafgaand.	
	12-12-2017	Geen toepassing van het vier ogen principe bij de minoren.	
	12-12-2017	Geen cum laude voor studente met één 6,9 op de cijferlijst en een 8,6 gemiddeld	
	09-01-2018	Inschakelen bedrijfsrecherche in geval van een student met onprofessioneel gedrag.	
	09-01-2018	Alle coschappen mogen niet eerder dan op de voorlaatste dag van het coschap beoordeeld worden. De beoordelingsdatum zal als 'slagingsdatum'/'verwerkingsdatum' gelden, dit is alleen van belang bij het oudste- of keuzecoschap.	
	09-01-2018	De EC is van mening dat bij ADD en ADHD diegene die de diagnose heeft gesteld, ook duidelijk de voorziening moet aangeven waarmee betreffende student is gebaat.	
	13-03-2018	Indien de notulen worden opgevraagd in het kader van de WOB, worden namen geanonimiseerd. De inhoudelijke bespreking over de studenten worden op de laatste pagina genotuleerd (als bijlage).	
	13-03-2018	Artsenbuluitreikingen: De tijden van de sessies worden gewijzigd naar 12.30-14.30 uur (max. 18 kandidaten) en van 15.30 tot 17.30 uur (max. 20 kandidaten).	
	10-04-2018	Bachelorsectie bepaalt of student nominaal of niet nominaal studeert en de	

		mastersectie bepaalt de toelating master / loting coschappen..	
	26-04-2018	De EC gaat akkoord met het aanstellen van de nieuwe examinator CV3 toets.	
	08-05-2018	Besluit: EC gaat niet akkoord met voorstellen van de studentenraad: -voorafgaande aan een tentamen antwoordvellen op tafels -geen vragen van studenten beantwoorden tijdens tentamens -in antwoordmodel bronvermelding weergeven	
	08-05-2018	De EC besluit geen actie te ondernemen op gebruik oordopjes tijdens tentamens en laat de controle hierop over aan de surveillanten.	
	08-05-2018	De EC besluit om elke voorgedragen examinator kort te bespreken tijdens de EC vergadering alvorens akkoord te gaan met de aanstelling.	
	08-05-2018	De EC besluit dat studenten die studievertraging oplopen door het volgen van een minor in combinatie met tentamen 2A1 een verzoek kunnen indienen bij de examencommissie.	
	10-07-2018	De EC besluit dat premaster studenten met PO en minder dan 42 EC onder de hardheidsclausule zullen vallen.	
	10-07-2018	De EC geeft goedkeuring aan het jaarverslag 2016-2017.	
	10-07-2018	De EC besluit dat studenten de bloктоets 3 keer mogen overdoen.	

		Besluitenlijst 2017 – 2018 Examencommissie kamer Research Masters	
	26-07-2018	De naam wordt Examencommissie Erasmus MC, kamer Research Masters (Examination Board Erasmus MC, chamber Research Masters). De afkorting EB (Examination Board) is alleen voor intern gebruik.	

Examencommissie Erasmus MC
Bezoekadres secretariaat AE-313
Erasmus MC Rotterdam
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam
E-mail: examencommissie@erasmusmc.nl